

ജ്ഞാനപ്പാനയിലെ സാമൂഹ്യ-ദാർശനിക തലവും ചില ആനുകാലിക ചിന്തകളും(ഒന്നാം ഭാഗം)

വാസുദേവ് പുളിക്കൽ

സമൂഹത്തിലെ അനീതിക്കും മൂല്യശോഷണത്തിനുമെതിരെ പേനയെടുക്കേണ്ടത് സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ധർമ്മികമായ കടമയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ കവിയാണ് പുന്താനം. താൻ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിലെ സമൂഹത്തിലെ ധർമ്മച്യുതിയും വൈകൃതങ്ങളും ജീവിതത്തെ കുറിച്ചുള്ള തന്റെ ദാർശനിക വീക്ഷണവും ലളിതവും ഹൃദയ സ്പർശിയുമായ രചനാശൈലിയിൽ ജ്ഞാനപ്പാനയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതം മലയാള കവിതയെ സ്വാധീനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്ത് ലളിതവും മനോഹരവുമായ പച്ച മലയാളത്തിൽ കവിതകളെഴുതി അനുവാചകരുടെ മനം കവർന്ന പുന്താനത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ഏറ്റവും ജനസമ്മതി നേടിയ ജ്ഞാനപ്പാന ദാർശനിക കലർന്ന ഹൃദയമായ ഭക്തികാവ്യമാണ്. “പുന്താനത്തിന് വലിയ കല്ലനകളില്ല, പറയത്തക്ക നിഷ്കർഷതയില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിമന്ദാകിനിയുടെ പ്രസന്നപ്രവാഹത്തിൽ സകലവൈകല്യങ്ങളും മാഞ്ഞുപോകുമെന്ന് ഉള്ളൂരും, തന്റെ പുവ്വീകന്മാരായ മണിപ്രവാള കവികൾ കവിതയിൽ കാട്ടിയ ധൂർത്തുകൾക്കും ഭാവചാപല്യങ്ങൾക്കും അമിതമായ ശ്രംഗാര രസാനുസക്തിക്കും ജീവിതത്തോട് കാട്ടിയ ലീലാമനോഭാവത്തിനും കവിതകൊണ്ടും ജീവിതം കൊണ്ടും പ്രായശ്ചിത്തമനുഷ്ഠിച്ച് ക്ഷേത്രശുദ്ധി വരുത്താൻ പിറന്ന കവിയാണ് പുന്താനമെന്ന് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയും പുന്താനത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഭക്തിയും ഭാരതീയ തത്ത്വചിന്തയും ഇടകലർന്നിരിക്കുന്ന ജ്ഞാനപ്പാനയുടെ അന്തർധാര ദുഃഖത്തിന്റെ ഗദ്ഗദമാണ്. ദീർഘകാലത്തെ കണ്ണീരിനും പ്രാർത്ഥനയ്ക്കും ശേഷം പുന്താനത്തിന് ജനിച്ച കട്ടിയുടെ അകാലമരണത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ മാനസികവ്യഥയുടെ ബഹിർസ്ഫുരണമാണ് ഈ കവിത. മരണം ആർക്ക് എപ്പോൾ ഏതു രൂപത്തിൽ വരുമെന്ന് നിശ്ചയിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. ജനിമൃതികൾ വെള്ളത്തിലെ കുമിളകൾ പോലെയാണ്. മരണാനന്തരം എന്തു സംഭവിക്കുന്നു അന്ന് അറിയാനുള്ള ജിജ്ഞാസയുമായി യമലോകത്തെത്തി യമന്റെ സഹായം തേടിയ നചികേതസ്സിനോട് യമൻ പറയുന്നു, “ധനം തന്നെ മീതെ എന്നും ഈ ലോകം തന്നെ സത്യം, പരലോകമില്ല എന്നും ഭ്രമിച്ചുഴലുന്ന മുഖബുദ്ധികൾ പിന്നെയും പിന്നെയും എന്റെ പിടിയിൽ പെടുന്നു” (കറോപനിഷത്ത്). താൻ ശരീരമല്ല, ആത്മാവാണ്; ആത്മാവ് മരിക്കുന്നില്ല; ദേഹനാശത്തിൽ ആത്മാവ് നശിക്കുന്നില്ല; ആത്മാവിന്റെ കൂടുമാറ്റം മത്രമാണ് മരണം; മരണത്തെയാർത്ത് ജ്ഞാനികൾ ദുഃഖിക്കുകയില്ല; എന്ന് മരണത്തെക്കുറിച്ചും മരണാനന്തര ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചും അവബോധമുണ്ടായിട്ടും സ്വന്തം മകന്റെ മരണം പുന്താനത്തെ തളർത്തി. ഇത് സ്വാഭാവികമാണ്. എങ്കിലും കവിയായ അദ്ദേഹം തന്റെ മാനസികാവസ്ഥയിൽ അപ്പോൾ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ വിചാരങ്ങളുടെ താത്ത്വികമായ ഒരു ഭാവം കവിതയിലൂടെ പകരുന്നു. തത്ത്വചിന്ത പ്രതിഫലിപ്പിക്കാൻ ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സാഹിത്യരൂപം കവിതയാണെന്നും തത്ത്വചിന്ത കവ്യത്തിന്റെ ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്നും കമാരനാശാനം മറ്റും പിന്നീടും തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ നമ്മളെല്ലാം അറിവു ശേഖരിക്കുന്നെങ്കിലും വളരെ ഉപരിപ്ലവമായ ഒരു സമീപനമാണ് മിക്കവാറും ഉള്ളത്. എന്നാൽ സ്വന്തം അനുഭവങ്ങളെ നേടിയ അറിവുമായി തട്ടിച്ച് നോക്കുമ്പോൾ യഥാർത്ഥ ജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നു. ഒരു പക്ഷെ മകന്റെ മരണമുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ ഇത്രയും യാഥാസ്തികത്വത്തോടെ വളരെ ലളിതമായി അതേസമയം ഗംഭീരമായി പുന്താനം എഴുതുമായിരുന്നോ? അറിവുകളെ വെറുമൊരലങ്കാരമായി കൊണ്ടു നടക്കുന്നവർ അറിവിന്റെ മുഴുവൻ സാരാംശം മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അറിവിനെ ജീവിതവുമായി, ജീവിതത്തിലെ അനുഭവങ്ങളുമായി നമ്മൾ ഉൾപ്പെടുത്തണം. ജ്ഞാനപ്പാന പേരു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു പോലെ അറിവിന്റെ ഒരു പാനയാണ്- പാട്ടാണ്- അതു പാടി നോക്കൂ.

ജീവിതത്തിന്റെ അനിശ്ചിതത്വമോർത്ത് വിലപിക്കുമ്പോഴും ആശ്വാസത്തിന്റെ ശ്രോതസ്സുകൾ കണ്ടെത്താൻ മനുഷ്യന് സാധിക്കുന്നു. പുന്താനം ദുഃഖബുദ്ധിയുടെ ആഴത്തിൽ നിന്ന് കര കയറുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് നോക്കൂ:

ഉണ്ണിക്കണ്ണൻ മനസ്സിൽ കളിക്കുമ്പോൾ
ഉണ്ണികൾ മറ്റു വേണമോ മക്കളായ്

നിരന്തരമായ ഈശ്വരചിന്തയിലൂടെ, ആത്മാർത്ഥമായ ആത്മസമർപ്പണത്തിലൂടെ മനസ്സിനെ കാർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദുഃഖത്തിൽ നിന്നും മോചനം നേടാമെന്നും ജീവിതം ധന്യമാക്കാമെന്നും കവി ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്നു. ഭൗതികമായ ബാഹ്യലോകം നമ്മുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സമാധാനമാവില്ല. ആദ്ധ്യാത്മികതയായിരിക്കണം അടിത്തറ. അതുകൊണ്ട് കവി പറയുന്നു, ‘തിരുനാമങ്ങൾ നാവിന്മേലൊപ്പൊഴും പിരിയാതെയിരിക്കണം നമ്മുടെ നരജന്മം സഫലമാക്കിടുവാൻ’.

മുകൾപ്പുറപ്പിലൂടെ തുടിച്ചു കളിക്കാതെ സമൂഹത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിലേക്കിറങ്ങിപ്പോകുന്ന സൂക്ഷ്മമായ ഒരുപ്രഗമനം നടത്തി സമൂഹത്തിലെ വൈകൃതങ്ങളെയും മൂല്യചൂടിയേയും കവി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കലഹിച്ചു നാണം കെട്ടു നടക്കുന്നിതു ചിലർ
മദമത്സരം ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു മതികട്ടു നടക്കുന്നിതു ചിലർ
ചഞ്ചലാക്ഷിമാർ വീടുകളിൽ പൂക്കു കഞ്ചിരാമനായാടുന്നിതു ചിലർ

യോഗ്യതയില്ലാത്ത സ്ഥാനമാനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നാണം കെട്ട് മത്സരിക്കുന്നവരും സുന്ദരിമാരുടെ പിന്നാലെ കൊഞ്ചിക്കഴഞ്ഞ് നടക്കുന്ന പൗരഷം കെട്ടു സ്ത്രീലമ്പടന്മാരും സ്വന്തം വ്യക്തിത്വം വിറ്റ് കാശാക്കുന്നവരാണ്. ലൗകികതയിൽ ഭ്രമിച്ച് ഇന്ദ്രിയസുഖങ്ങൾ അനുഭവിക്കാനുള്ള തൃഷ്ണയിൽ ഓരോരുത്തരും കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന ചാപല്യങ്ങളേയും വക്രതരങ്ങളേയും പരിഹാസരചിരമായ ഭാഷയിൽ കവി അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. താൻ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലഘട്ടത്തെ (16-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ) ജനസമൂഹത്തെക്കണ്ട് “ശിവ ശിവ” എന്ന് വിളിച്ചു കവി ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തെ കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ കവിയുടെ ആർദ്രതയും അത്ഭുതവും എന്തായിരിക്കുമെന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കലഹിച്ച് ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കാനാകാതെ വരുമ്പോൾ പുതിയ പാർട്ടിയുണ്ടാക്കി കസേര ഉറപ്പു വരുത്തുന്നത് ഭാരതീയ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ പుത്തരിയല്ല. അമേരിക്കയിൽ ആ രാഷ്ട്രീയക്കളി നടക്കാത്തതുകൊണ്ട് അവർ സംഘടനകളിലേക്ക് തിരിയുന്നു. തൽഫലമായി ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ കടലാസു സംഘടനകളും ഫെഡറേഷനുകളും സ്വയം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്ന സാരഥികളും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. താൻ പൊളിറ്റീഷ്യനല്ല എന്ന് പരസ്യമായി പറയുമ്പോഴും അണിയറയിൽ പൊളിറ്റിക്സിന്റെ ഗൂഢതന്ത്രങ്ങളിലൂടെ സ്ഥാനം കൈക്കലാക്കുന്നവർ പൊതുജനങ്ങളുടെ മുന്നിൽ മാനുഷത നഷ്ടിക്കുന്നു.

ധനമാനാദികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രഭുവെന്നും ദാസനെന്നും സ്ഥാനങ്ങൾ നൽകി ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ കല്പിക്കുന്നുണ്ട്. പുകഴ്ത്തലുകൾ വിധേയതയ്ക്കുമേയും ഇകഴ്ത്തലുകൾ വെറുപ്പിന്റേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ വികൃതമായ മറ്റൊരു മുഖമാണ് നാം കാണുന്നത്. അദ്ധ്യാത്മിക ലോകത്തു പോലും ബ്രഹ്മശ്രീ, ഹിസ് ഹോളിനസ് മുതലായ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ സന്യാസിമാർക്കും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അഹന്തയെ പെരുപ്പിക്കുന്ന ഈ സ്ഥാനമാനങ്ങളോട് ആരും എതിർപ്പു പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുമില്ല. മനുഷ്യന് ഏറ്റവും അഭികാമ്യമായിരിക്കേണ്ടത് മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള സമത്വമാണ്. സമത്വം ഒരു അനുഭവമാകണമെങ്കിൽ സമത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമെന്താണെന്ന് നല്ലതു പോലെ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ആത്മാവിന്റെ ഏകതയെ കുറിച്ചുള്ള ബോധമാണ് സമാനതയുണ്ടാക്കുന്നത്.

അവനിവനെന്നറിയുന്നതൊക്കെയോർത്താ-
ലവനിയിലാദിമമായൊരാത്ത രൂപം

എന്ന ആത്മബോധം സമാനതയിലേക്കുള്ള വഴി തുറന്നിടുന്നു. പശുവിനെ മാതാവിനെപോലെ വന്ദിക്കുകയും പുജിക്കുകയും അതേസമയം നായ്ക്കളോട് ക്രൂരമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യുന്നത് ഈ ആത്മബോധത്തിന്റെ അഭാവം മൂലമാണ്. ‘ഒരുപീഡയുമുറുമ്പിനും വരുത്തരുത്’ എന്നു പറയുന്നത് ഈ തത്ത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ.

ഒരു വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെ സാംസ്കാരികാധിപത്യം നമ്മുടെ നാടിന്റെ തേജോമയമായ മുഖത്തിന് മങ്ങലേല്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തെരുവിൽ കാണുന്ന ചഞ്ചലാക്ഷിമാരുടെ ശരീര വടിവ് അവരുടെ മനസ്സിന്റെ താളം തെറ്റിക്കുന്നു. പട്ടാപ്പകൽ വഴിയിലൂടെ നടന്നു പോകുന്ന പെൺകുട്ടികളെ പ്രത്യേകം സജ്ജമാക്കിയ വാഹനത്തിൽ പിടിച്ചു കയറ്റി മാനഭംഗപ്പെടുത്തുന്നതും വഴങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ കൊന്നു കളയുന്നതും നിത്യ സംഭവമായിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെയൊക്കെ നേരെ കണ്ണടക്കുന്ന നിയമപാലകർക്ക് വിഹിതം വേറെ. റേപ്പ് ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കാതിരുന്നത് കൊണ്ടാണ് കൊന്നു കളഞ്ഞതെന്ന് പറയുന്ന ബലാൽസംഘക്കാർ നെഞ്ചു വിരിച്ച് നിൽക്കുന്നത് പോക്കറ്റിൽ കൊണ്ടു നടക്കാൻ മന്ത്രിമാർക്ക് പെൺകുട്ടികളെ എത്തിക്കുന്നത് ഈ റാക്കറ്റായതുകൊണ്ടായിരിക്കാം. സ്ത്രീസംരക്ഷണ സംഘടനകളുടെ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിലെ വായുപാളികളിൽ വിലീനമായിത്തീരുന്നു. ഇന്റർനഷണൽ ലെവലിലും രാജ്യം നാണം കെട്ടിട്ടും നാണം കെട്ടു നടക്കുന്ന ഭരണകർത്താക്കൾ. ഭാരതീയ സംസ്കാരത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സുരക്ഷിതത്വവും അവരോട് സമൂഹം കാണിച്ചിരുന്ന ആദരവും അസ്തമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

രാവണന്മാരലറുന്നു, സീതമാർ കേഴുന്നു,
അധികാരികൾ പല്ലിളിക്കുന്നു, ലോകർ മുക്കത്ത് വിരൽ വയ്ക്കുന്നു.

ജനപ്രതിനിധികൾ നിയമസഭയിൽ അഴിഞ്ഞാടുമ്പോഴും അവർ എത്തിക്സിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാറില്ല. സ്വന്തം പാർട്ടിനേതാക്കന്മാർ എന്തു ചെയ്താലും അനുകൂലിച്ച് നിയമസഭക്കകത്തും പുറത്തും മുദ്രാവാക്യം വിളിക്കുന്ന അണികൾ

നേതാക്കന്മാർക്ക് പൈശാചികമായ വിധത്തിൽ കൊലപാതകത്തിന്റെ നൂതന വശങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കാനും വജനാവ് കൊള്ളയടിക്കാനുമുള്ള പ്രേരകശക്തിയാണ്. സാംസ്കാരധഃപതനമായേ ഇതിനെ കണക്കാൻ സാധിക്കൂ. രക്തത്തിൽ അലിഞ്ഞു ചേർന്ന ക്രിമിനൽ വാസന പശ്ചാത്താപം കൊണ്ടല്ലാതെ മാഞ്ഞു പോകുമോ? അച്ചടക്കം നഷ്ടപ്പെട്ട് തെരുവു സംസ്കാരത്തെ പോലും നാണിപ്പിക്കുന്ന സംസ്കാരവുമായി ഞെളിഞ്ഞു നടക്കുന്നവരാൽ ഭരിക്കപ്പെടേണ്ട ഗതികേടിലാണ് കേരളീയ ജനത. ജനപ്രതിനിധികളുടെ ഈ അധഃപതനത്തിനും ആക്രോശത്തിനും ഇവരെ അനുയോജ്യമായ ചികത്സയ്ക്കായി സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് മാറ്റിനിർത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. കേരളീയ ജനതയാണ് അതു ചെയ്യേണ്ടത്. ശിക്ഷണം കൊണ്ട് അവർക്ക് എന്തെങ്കിലും മാറ്റമുണ്ടാകുമോ? സംസ്കാരമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തെറ്റുകൾ മനസ്സിലാക്കി പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുമായിരുന്നു. എന്നാൽ തെറ്റുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നവരെ അധികേഷപിക്കാനാണ് അവർക്ക് താല്പര്യം. ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ തുറകളിലും സ്ഥിതിഗതികൾ ഇതു തന്നെ. അങ്ങനെയുള്ളവരെ നോക്കി പുന്താനം പറയുന്നു:

സത്തുകൾ കണ്ടു ശിക്ഷിച്ചു ചൊല്ലുമ്പോൾ
ശത്രുവെപ്പോലെ ക്രൂദ്ധിക്കുന്നു ചിലർ

ഈശ്വരകാരണ്യം കൊണ്ട് പെട്ടെന്ന് സമ്പന്നതയുടെ കൊടുമുടിയിൽ എത്തുന്നവരുണ്ട്.

രണ്ടുനാലുദിനം കൊണ്ടൊരുത്തനെ തണ്ടിലേറ്റി നടത്തുന്നതും ഭവാൻ
ബ്രഹ്മണ്യം കൊണ്ടു കണ്ടിച്ചു കണ്ടിച്ചു ബ്രഹ്മാവുമെന്നിക്കൊക്കായെന്നും ചിലർ

ജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന സൗഭാഗ്യം സ്വന്തം കഴിവുകൊണ്ട് മാത്രം നേടിയതാണെന്ന് അഹങ്കരിക്കുന്നവരിൽ മറ്റുള്ളവർ തനിക്ക് സമന്മാരല്ലെന്ന ഭാവത്തിൽ പുച്ഛിക്കുന്നവരുണ്ട്. അവർ പുന്താനത്തിന്റെ കാലത്തെ ഇല്ലാത്ത ജാതിശ്രേഷ്ഠത നടിച്ച ബ്രഹ്മാവു പോലും തനിക്ക് തുല്യമല്ല എന്ന് പറഞ്ഞ് ഞെളിഞ്ഞു നടക്കുന്ന ബ്രഹ്മണരെ പോലെയാണ്. ധനസമ്പാദനത്തിനും ദൈവാനുഗ്രഹത്തിനും വേണ്ടി അഗ്നിഹോത്രാദികൾ ചെയ്ത് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരാണ് പുന്താനത്തിന് കൂടുതൽ പരിചയം. എന്നാൽ ധനസമ്പാദനത്തിനു വേണ്ടി കൃത്യങ്ങൾ മെനഞ്ഞ് എന്തു നീച കൃത്യം പോലും ചെയ്യാൻ മടിയില്ലാത്തവരും സമൂഹത്തിലുണ്ട്. സ്വന്തം തെറ്റിനെ ശരിയെന്ന് വ്യാഖ്യാനിക്കാനും സമർത്ഥിക്കാനും ശ്രമിക്കുന്നവരാണ്. അത് വിവേകമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവർ എന്നും തെറ്റിന്റെ പാതയിൽ തന്നെ ആയിരിക്കും. ദുർചിന്തകൾ മനസ്സിനെ കീഴടക്കുമ്പോൾ 'അർത്ഥമെത്രയുണ്ടായാലും തൃപ്തി വരാ മനസ്സിനൊരു കാലം' എന്നോ 'മാളിക മുക്തിലേറിയ മന്നന്റെ തോളിൽ മാറാപ്പു കേറ്റുന്നതും ഭവാൻ എന്നോ, കണ്ടു കണ്ടങ്ങിരിക്കും ജനങ്ങളെ കണ്ടില്ലെന്ന് വരുത്തുന്നതും ഭവാൻ' എന്നോ ഇവർ അറിയുന്നുണ്ടോ? ലൗകിക സുഖത്തിന്റെ അർത്ഥശൂന്യതയും മനുഷ്യന്റെ ജീവിതത്തിലെ ദയനീയാവസ്ഥയും കവി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ആയുസ്സ് കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നത് മനസ്സിലാക്കാതെ ധനാസക്തി മുഴുത്തു നടക്കുന്ന സമുദായത്തെ കണ്ട് പുന്താനം കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! എന്ന് വിളിച്ചു പോകുന്നു.

മോക്ഷാർത്ഥികൾക്കുവേണ്ടിയും സുഖഭോഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും വേദങ്ങളിൽ വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. കർമ്മഫലമനുസരിച്ച് സ്വർഗ്ഗജീവിതം ലഭിക്കുമെന്ന് ഉപനിഷത്ത് പറയുന്നു. 'മരണശേഷം സൂര്യരശ്മിമാർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിച്ച് അതീവ സുന്ദരമായ ലോകത്ത് എത്തുന്നു. അവിടത്തെ കാലശേഷം സ്വർഗ്ഗം പുകുന്നു. എന്നാൽ അവർക്ക് വീണ്ടും പതനമുണ്ടായി ഭൂമിയിൽ ജനിക്കുന്നു.' ഈ ഉപനിഷദ്സാരം പുന്താനം വളരെ ലളിതമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:

സുകൃതം ചെയ്തു മേല്പോട്ടു പോയവർ, സുഖിച്ചീടുന്നു സത്യലോകത്തോളം
സൽക്കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു മേല്പോട്ടു പോയവർ സ്വർഗ്ഗത്തിങ്കലിരുന്നു സുഖിക്കുന്നു
സുകൃതങ്ങളുമൊക്കെയൊടുങ്ങുമ്പോൾ പരിപാകവുമെളോളമില്ലവർ
പരിചോടങ്ങിരുന്നിട്ടു ഭൂമിയിൽ ജാതരായ് ----

സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തിയും ഈശ്വരസാക്ഷാത്ക്കാരവും ഏതു മതത്തിലൂടെ വേണമെങ്കിലും നേടാം. അതുകൊണ്ട് തന്റെ മതമാണ് മറ്റുമതങ്ങളേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമെന്ന് ധരിക്കുകയോ പ്രചരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതില്ല. മതം തർക്ക വിഷയമല്ല. തർക്കം കൊണ്ട് മനസ്സ് കലുഷമാകുമെന്നല്ലാതെ ഈശ്വരസാക്ഷാത്ക്കാരത്തിന് സഹായിക്കുകയില്ല. വിശ്വാസമുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് എല്ലാ മതങ്ങളും സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ചോദ്യം ചെയ്യാതെ കണ്ണുമടച്ച് വിശ്വസിക്കണമെന്ന് നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നത് ആക്ഷേപാർഹമാണ്. ഋഷീശ്വരന്മാർ മനസ്സിൽ പരീക്ഷിച്ച് അനുഭവച്ചരിച്ചറിഞ്ഞ കാര്യങ്ങളാണ് ഉപനിഷത്തുകളിലെ പ്രതിപാദ്യം. അത് വിശ്വസിക്കുകയോ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുകയോ സ്വയം പരീക്ഷിച്ച് ബോധ്യപ്പെടുകയോ ചെയ്യാം. "മതം ഗ്രന്ഥങ്ങളില്ല, ദേവാലയങ്ങളില്ല. അത് സാക്ഷാൽ അനുഭവമാകുമ്പോഴെ വഴക്കും വക്കാണവും കലാശിക്കൂ. യേശു ക്രിസ്തു മലമുകളിൽ വെച്ചു ചെയ്ത ഉപദേശത്തിലെ തത്ത്വം സാക്ഷാത്ക്കരിക്കുന്നവൻ

ക്രിസ്ത്യാനിയോ മുഹമ്മദീയനോ മറ്റേതു മതക്കാരനോ ആയാലും അയാൾ സിദ്ധനായി” (വിവേകാനന്ദ സ്വാമികൾ). യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ ഗിരിപ്രഭാഷണത്തിന്റെ ഗരിമ ഒരു കൃസ്ത്യാനിക്ക് മതത്തിന്റെ അന്തസ്സത്ത അനുഭവപ്പെടാൻ ഉപരിപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഒരു കൃസ്ത്യാനിയെന്നോ, ഒരു ഹിന്ദുവിന് വേദാന്തശാത്രം ഉൽഘോഷിക്കുന്ന മതത്തിന്റെ ഉൾക്കാമ്പ് അനുഭവപ്പെടാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ഒരു ഹിന്ദുവെന്നോ അവകാശപ്പെടാനുള്ള അർഹതയില്ല.

സ്വർഗ്ഗസുഖം താൽക്കാലികമാണ്. അനശ്വരമായ ആനന്ദം ഈശ്വരസാക്ഷാത്ക്കരത്തിലൂടെ മത്രമെ ലഭ്യമാവുകയുള്ളൂ എന്നും അത് സാധ്യമാകാൻ വിദ്യയെ വേണ്ടരീതിയിൽ ഉപയോഗിക്കണമെന്നും കവി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. വിദ്യയെ ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾക്കു വേണ്ടി മാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നത് സാധാരണമാണ്. ലൗകിക നേട്ടങ്ങൾക്കതീതമായി ഏകമായ സത്യത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ വിദ്യയെ ഉപയോഗിക്കണം.

ഏകം സത്യം ന ദിതീയം ഹൃസത്യം ഭാതി സത്യവത്
ശിലൈവ ശിവലിംഗം ന ദിതീയം ശില്പിനാ കൃതം

ശിവലിംഗത്തെ പുജിക്കുമ്പോഴും അതിൽ സത്യമായിരിക്കുന്നത് ശില തന്നെ എന്ന വസ്തുത മറക്കരുത്. അതുപോലെ ഏവരിലും അടിസ്ഥാന സത്യമായിരിക്കുന്നത് ബ്രഹ്മമാണ് (യാതൊന്നിൽ നിന്നാണോ പ്രപഞ്ചവസ്തുക്കളെല്ലാം വിരിഞ്ഞു വരുന്നത്). വിദ്യയെ അതീന്ദ്രിയ ജ്ഞാനപ്രാപ്തിക്കായി ഉപയോഗിച്ച് ഈശ്വരസാക്ഷാത്ക്കാരം കൈവരിക്കുമ്പോഴെ വിദ്യകൊണ്ട് യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ അറിയേണ്ടത് അറിയുകയുള്ളൂ എന്ന ഉപനിഷദ് സന്ദേശമാണ് പുന്താനത്തിന്റെ താഴെ കുറിച്ചിരിക്കുന്ന വരികളിൽ അന്തർലീനമായിരിക്കുന്നത്.

വിദ്യകൊണ്ടറിയേണ്ടതറിയാതെ വിദ്വാനെന്ന് നടിക്കുന്നിതു ചിലർ
കുങ്കുമത്തിന്റെ ഗന്ധമറിയാതെ കുങ്കുമം ചുമക്കുംപാലെ ഗർഭഭം

കുങ്കുമത്തിന്റെ ഗുണമറിയാത്ത കഴുതയെപ്പോലെ വിദ്യയുടെ മാഹാത്മ്യം മാനസ്സിലാക്കാതെ വിദ്വാനെന്ന് നടിക്കുന്നവർ ഭൗതികതയെ പുൽകി നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് വീണ്ടും വീണ്ടും യമന്റെ പിടിയിൽപട്ടുപോകുന്നു. മൂണ്ഡകോപനിഷത്തിൽ വിദ്യയെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് പരാവിദ്യയെന്നും അപരാവിദ്യയെന്നും വേർതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരാവിദ്യ ബ്രഹ്മത്തെ കുറിച്ചുള്ള അറിവിലേക്ക് നയിക്കുമ്പോൾ അപരാവിദ്യ ലൗകികതയിലും സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തിക്കായുള്ള കർമ്മയാഗാദികളിലും ഒതുങ്ങി നില്ക്കുന്നു. ലൗകികസുഖങ്ങളും സ്വർഗ്ഗസൗഭാഗ്യവും താൽക്കാലികമാണെന്ന് സുകൃതം ചെയ്ത് മേല്പോട്ടു പോയവർ സുകൃതങ്ങൾ അവസാനിക്കുമ്പോൾ ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്നു എന്ന ഉപനിഷദ് സന്ദേശം നമ്മൾ കണ്ടു. അവർ ജനിമൃതികളുടെ വലയത്തിൽ കിടന്നുഴലുന്നു. ശാശ്വതമല്ലാത്ത സുഖം നല്കുന്ന വിദ്യ അവിദ്യയാണ്. ഈ അവസ്ഥയിൽ അവർക്ക് വിവേകം നഷ്ടപ്പെടുന്നു, ഉൽകൃഷ്ടമായ സംസ്കാരത്തിൽ നിന്ന് അകന്നു പോകുന്നു. അവർ കുങ്കുമത്തിന്റെ മഹത്വം മനസ്സിലാക്കാതെ കുങ്കുമം ചുമക്കുന്ന കഴുതക്ക് സമാനരായി അവിദ്യയുടെ ഇരുട്ടിൽ തപ്പിത്തടയുമ്പോഴും പണ്ഡിതന്മാരെന്ന് നടിക്കുന്നു. ജനിമൃതികളിലൂടെയുള്ള അനസ്മൃതമായ യാത്രയാണ് ജീവിതം. ജീവിതയാത്ര അവസാനിപ്പിച്ച് മനുഷ്യൻ പുറപ്പെട്ടേത്തു തന്നെ തിരിച്ചെത്തി ശാശ്വതമായ ആനന്ദത്തെ പുൽകുതാണ് ബ്രഹ്മപ്രാപ്തി. ദുരിതങ്ങളുടെ തനിയാവർത്തനത്തിന് വേണ്ടി വിദ്യയെ ഉപയോഗിക്കാതെ അനശ്വരമായ ആനന്ദം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ബ്രഹ്മപ്രാപ്തിക്കായി ഉപയോഗിക്കണം. വിദ്യകൊണ്ടറിയേണ്ട പരമതത്ത്വം മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ മനുഷ്യർക്ക് ലൗകിക സുഖത്തിനുള്ള തൃഷ്ണ ഉണ്ടാവുകയില്ല. ‘സത്യമെന്നതു ബ്രഹ്മമതു തന്നെ സത്യമെന്ന് കരുതുന്നു സത്തുക്കൾ’. സത്യവും ബ്രഹ്മവുമൊന്നു തന്നെ. ഈ ബോധമാണ് വിദ്യകൊണ്ട് നേടിയെടുക്കേണ്ടതെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് കവി നമ്മെ സത്യത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു, ധർമ്മികാധഃപതനത്തിൽ നിന്ന് കരകയറാൻ ഉൽബോധിപ്പിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് എന്താണ് ഗുണം? ആത്മസാക്ഷാത്ക്കാരം നേടുമ്പോൾ നമ്മൾ മെച്ചപ്പെട്ട മനുഷ്യരായിത്തീരും.

നാടോടി ശൈലിയിൽ രചിച്ചിരിക്കുന്ന ജ്ഞാനപ്പാന ജനഹൃദയങ്ങളിൽ എന്തെന്നും തങ്ങി നില്ക്കും. നല്ല കവിതകൾ ഒളി മങ്ങാതെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും എന്നതിന് ഉദാഹരണമാണ് പുന്താനത്തിന്റെ ജ്ഞാനപ്പാന.